

*HERFSTDAG
een herinnering die oplicht in de tijd als een enkel herfstblad,
licht-doorschijnen*

Herfstdag

Het ijzer smeden als het heet is. Hoe vaak dacht ik het niet al roodgloeiend? Bediende de blaasbalg tevergeefs? Ontmoedigend wanneer alle omstandigheden zich lenen voor een nieuwe vorm op één factor na. De belangrijkste: het ijzer zelf.

Ontelbaar de keren dat het mij goed uitkwam een rondje te rijden, hij aarzelend dan wel resoluut 'ja' zei en vervolgens alle actie vertraagde – eerst nog z'n koffie, z'n brood, nee, toch eerst een dutje. Iets wat tergende inspanning kost laat zich gemakkelijk uit het veld slaan. Ik moest mij er steeds meer toe zetten, uit taai plichtsgevoel. Ertoe zetten en volhouden, tot tien tellen, mezelf bewaren in uitersten aan geduld. Was het eenmaal zover, zaten we beiden dan eindelijk in de riemen, dan kon de lucht klaren. Werd ook ikzelf al rijdend lichter, omdat hij meer bij de mensen kwam door z'n blik te scherpen aan schapen en ganzen in het land.

Een mooie dag, vroeg in de herfst. Wind en wisselend licht, nog zacht van temperatuur. Morgen kan alles anders zijn, binnen en buiten. En of er een volgend jaar zal zijn?

Verbouwereerd omdat hij onmiddellijk aanstalten maakt. Het is nog vroeg, mijn vraag of hij zin had in een ritje was slechts bedoeld om het vuur op te stoken, niet om het ijzer al te gaan bewerken.

Maar nee, hij staat al, zet haast uit zichzelf de eerste stappen wc-waarts, en ik laat hem, gooi in gedachten bliksemsnel mijn tijdsroer om. Dan nu eerst naar buiten, de rest komt later wel. Deur afsluiten, telefoon mee, portemonnee, snel naar de wc, waar hij al aanstalten maakt om op te staan. Als het daar allemaal achter de rug is, ben ik zijn tweede wandelstok. Maar wil hij niet liever eerst nog even gaan zitten, dat ik snel de auto haal? Nee, hij loopt, bijna trefzeker, met me mee naar de voordeur, houdt zich vast aan de deurpost, terwijl ik hol.

Het ijzer smeden als het heet is. Dit keer is hijzelf de smid en ik het ijzer.

Een prachtige dag, ja. Ik kan gelijk starten, hij hoeft helemaal niet hoestend te bekomen van de inspanning van het opstaan, het geredder op de wc, het lopen. Hoeft zich dit keer evenmin hoestend toe te vertrouwen aan de beweging, aan mij als chauffeuse. Er volgen geen ongeduldige gebaren, waarin hij zich uitspreekt over snelheid of tegenliggers die ik niet zou zien. We rijden. We rijden in alle rust, het raam aan mijn kant een beetje open, een vleugje prikkelende herfst.

Via het Noorden naar De Dennen. Het is een prachtige dag. Ik hoef hem nergens op te wijzen zoals – ja, hoelang alweer? die dingen gaan sluipend – hoef hem niet aan te kijken of ook maar iets te zeggen. We raken als vanzelf aaneengesmeed. Zo onverwachts als gids ontslagen kan ik nu zelf ontspannen om me heen kijken, enkelvoudig genieten van het sterke, heldere licht tussen de bomen. Ik ga erin op, zozeer dat het even duurt eer ik naast mij hoor wat ik hoor: “Mooi...!”

Zomaar ineens toch weer een woord. En nog eens: “mooi...!” Innig tevreden.

Een enkel woord neemt ons beiden in zich op.

In dit geluk is er geen verschil meer tussen vroeger waarin zoveel mogelijk was en het zo onuitsprekelijk geworden nu.

Krista Mirjam Dijkerman